

Η ψηφιακή φωτογραφική εικόνα αποτελεί σήμερα το βασικό υλικό της οπτικής επικοινωνίας, της επιστημονικής τεκμηρίωσης, της καλλιτεχνικής δημιουργίας και της μνήμης της εμπειρίας. Παρά την οικειότητα που έχουμε αποκτήσει με τις εικόνες στις οθόνες μας, η ουσιαστική κατανόηση του πώς μια φωτογραφία καταγράφεται, κωδικοποιείται, μετασχηματίζεται και τελικά παρουσιάζεται παραμένει συχνά αποσπασματική. Η επεξεργασία εικόνας, ως πεδίο, δεν είναι απλώς μια ακολουθία χειρισμών που οδηγεί σε ένα ελκυστικό αποτέλεσμα. Είναι μια διαδικασία που εδράζεται στη φυσική του φωτός, στη λειτουργία της ανθρώπινης όρασης, στα μαθηματικά της αναπαράστασης και στους περιορισμούς των συσκευών, και συνδέεται άμεσα με την ευθύνη του δημιουργού απέναντι σε αυτό που δείχνει, σε αυτό που υπονοεί και στον τρόπο με τον οποίο η εικόνα επηρεάζει την αντίληψη.

Το παρόν βιβλίο με τίτλο «Ψηφιακή Επεξεργασία Φωτογραφικής Εικόνας Από τη Θεωρία στην Πράξη» συγκροτείται ως πανεπιστημιακό σύγγραμμα θεωρητικού και εφαρμοσμένου χαρακτήρα. Ο Α' τόμος έχει έναν σαφή σκοπό. Να οικοδομήσει τη γνωσιακή βάση πάνω στην οποία μπορεί να στηριχθεί κάθε συνειδητή, ελεγχόμενη και ποιοτική πρακτική ψηφιακής επεξεργασίας, πριν από την εστίαση σε συγκεκριμένα περιβάλλοντα εργασίας. Η επιλογή αυτή δεν είναι τυπική, αλλά αντανakλά μια συγκεκριμένη παιδαγωγική θέση. Η χρήση εργαλείων χωρίς κατανόηση του τι μεταβάλλεται πραγματικά στην εικόνα οδηγεί εύκολα σε αστάθεια αποτελεσμάτων, σε λάθη που αναπαράγονται μηχανικά και σε εξάρτηση από προεπιλογές. Η προσέγγιση που υιοθετείται αποσκοπεί στην κατανόηση των αρχών που προηγούνται της χρήσης οποιουδήποτε λογισμικού, ώστε τα εργαλεία να λειτουργούν ως μέσα και όχι ως υποκατάστατα γνώσης. Η κατανόηση αυτή καθιστά εφικτό τον συνειδητό έλεγχο, τη μεθοδολογική συνέπεια και τη δημιουργική αυτονομία, καθώς μετατοπίζει τη διαδικασία από τον απλό χειρισμό στη συνειδητή λήψη αποφάσεων.

Το βιβλίο απευθύνεται σε φοιτήτριες και φοιτητές, καθώς και σε σπουδάστριες και σπουδαστές Φωτογραφίας και Οπτικοακουστικών Τεχνών, και μπορεί να λειτουργήσει ως βασικό διδακτικό εγχειρίδιο σε θεμελιώδη μαθήματα προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών που εστιάζουν στην ψηφιακή φωτογραφική εικόνα, την ψηφιακή φωτογραφική επεξεργασία και τις ψηφιακές φωτογραφικές εφαρμογές. Παράλληλα, λειτουργεί ως βιβλίο αναφοράς για συναφή πεδία των συνδιαστικών ψηφιακών μέσων, της οπτικής επικοινωνίας,

της οπτικοακουστικής παραγωγής και του οπτικού γραμματισμού σε ψηφιακά περιβάλλοντα. Απευθύνεται επίσης σε εκπαιδευτικούς που δραστηριοποιούνται στον χώρο της φωτογραφίας και της ψηφιακής εικόνας, καθώς και σε επαγγελματίες φωτογράφους, δημιουργούς περιεχομένου και τεχνικούς εικόνας που επιδιώκουν να οργανώσουν τη γνώση τους σε ένα συνεκτικό πλαίσιο.

Η πορεία των Κεφαλαίων ακολουθεί μια λογική κλιμάκωσης, ώστε ο αναγνώστης να μετακινείται από την έννοια στο κριτήριο και από το κριτήριο στην πράξη με τρόπο αναπαραγωγικό και όχι περιστασιακό. Στο πρώτο Κεφάλαιο τίθενται οι θεμελιώδεις αρχές της ψηφιακής εικόνας, με έννοιες όπως η δειγματοληψία, η κβαντοποίηση, η ανάλυση και η δυναμική περιοχή, που καθορίζουν τα όρια της πληροφορίας πριν ακόμη ξεκινήσει οποιαδήποτε επεξεργασία. Στο δεύτερο Κεφάλαιο εξετάζονται τα χρωματικά μοντέλα και οι χρωματικοί χώροι, επειδή η χρωματική περιγραφή δεν είναι ουδέτερη ούτε αυτονόητη, αλλά αποτέλεσμα συμβάσεων και περιορισμών που επηρεάζουν την πιστότητα και τη συνέπεια σε διαφορετικές συσκευές και ροές εργασίας. Στο τρίτο Κεφάλαιο η προσοχή στρέφεται στα μορφότυπα αρχείων, στη συμπίεση και στα μεταδεδομένα, δηλαδή στις επιλογές αποθήκευσης, διακίνησης και τεκμηρίωσης της εικόνας, οι οποίες συχνά υποτιμώνται, ενώ επηρεάζουν άμεσα την ποιότητα, την αξιοπιστία και τη δυνατότητα ελέγχου.

Τα Κεφάλαια τέσσερα και πέντε επικεντρώνονται στον πυρήνα της πρακτικής επεξεργασίας, τη διαχείριση τόνων και χρώματος. Οι τονικές διορθώσεις, η αντίθεση και η ανάγνωση ιστογραμμάτων προσφέρουν ένα πλαίσιο ελέγχου της φωτεινότητας και της κατανομής των τόνων με τρόπο μετρήσιμο. Οι χρωματικές διορθώσεις και η επεξεργασία χρώματος αναδεικνύουν το χρώμα ως τεχνική παράμετρο αλλά και ως εκφραστικό εργαλείο, με κριτήριο όχι μόνο την ορθότητα, αλλά και τη συνειδητή αισθητική πρόθεση. Το έκτο Κεφάλαιο πραγματεύεται τα ζητήματα που αφορούν στην αισθητή ποιότητα και την τεχνική αρτιότητα, όπως η όξυνση, ο θόρυβος και οι γεωμετρικές διορθώσεις. Εδώ αναδεικνύεται η ανάγκη ισορροπίας, αφού κάθε ενίσχυση ή αφαίρεση έχει κόστος και κάθε διόρθωση μετασχηματίζει την εικόνα με συγκεκριμένες συνέπειες ως προς τη λεπτομέρεια, την υφή και την οπτική αλήθεια της λήψης. Τέλος, στο έβδομο Κεφάλαιο, η επεξεργασία συναντά την έξοδο. Η προετοιμασία για εκτύπωση και ιστό απαιτεί κατανόηση της διαφοράς ανάμεσα σε οθόνη και χαρτί, της διαχείρισης χρώματος, της ανάλυσης και της συμπίεσης, ώστε το τελικό αποτέλεσμα να είναι προβλέψιμο, συνεπές και κατάλληλο για το μέσο παρουσίασης.

Το παρόν βιβλίο συνιστά τον Α' τόμο του δίτομου έργου και διαρθρώνεται ως συνεκτικό γνωστικό υπόβαθρο που προηγείται της συστηματικής ενασχόλησης με συγκεκριμένα περιβάλλοντα εργασίας. Στόχος είναι ο αναγνώστης να διαμορφώσει μια σταθερή γλώσσα εννοιών και κριτηρίων, ώστε οι επιλογές του να συγκροτούν τεκμηριωμένες αποφάσεις και όχι απλώς τεχνικές ενέργειες. Ο

Β' τόμος που ακολουθεί μεταφέρει αυτή τη θεωρητική και εννοιολογική βάση στο επίπεδο της εφαρμογής, με έμφαση σε συγκεκριμένα ψηφιακά εργαλεία, φωτογραφικές εφαρμογές και πρακτικές συνδυαστικών και σύνθετων ψηφιακών μέσων, καθώς και στην ανάπτυξη εκπαιδευτικών και ερευνητικών προσεγγίσεων σε συνάρτηση με αναδυόμενες οπτικές τεχνολογίες.